

Pogaduchy
o niepełnosprawności
dla dzieci i rodziców

7B

Przeczytaj
i podaj dalej :)

Czy potrafimy rozmawiać z dziećmi o niepełnosprawności? Czy sprawia nam to trudność? Czujemy się zakłopotani tematem? Sami nie wiemy, jak go „ugryźć”? A może unikamy go całkiem, skoro nas bezpośrednio nie dotyczy? Ilu z nas, rodziców dzieci z niepełnosprawnością, zarówno tą widoczną dla oka jak i nie, znalazło się w sytuacji, gdy przechodzące obok dziecko zadawało pytaniem swojemu rodzicowi z cyklu „*Co jest tej dziewczynce/chłopcu?*”, „*Dlaczego ona jest taka dziwna?*”, „*Dlaczego on nie chodzi? Nie mówi? Dlaczego się ślini?*”. Ilu z nas widziało odciąganie dzieci i jakby ucieczkę z naszej drogi? Tak jakby niepełnosprawnością można było się zarazić. A przecież tak nie jest :)

Wiemy o tym, a jednak zachowujemy się, jakbyśmy o tym nie wiedzieli. My, rodzice dzieci niepełnosprawnych, chcemy, aby nasze dzieci miały kolegów i koleżanki. Przecież to naturalne. Dzieci powinny otaczać się rówieśnikami. Dlaczego mamy pozbawiać swoje pociechy tej oczywistej oczywistości?

Kochani Rodzice dzieci zdrowych! Nie zabierajcie swoim dzieciom możliwości zawierania kontaktów z niepełnosprawnymi kolegami. Może warto zastanowić się, jak takie kontakty ułatwić? Naszym zdaniem powinniśmy zacząć od rozmowy, ale bez specjalnej pogadanki p.t. *teraz opowiem ci o „inności”* - bo wtedy zaczniemy sami tę „inność” tworzyć. Rozmowa, choć pozornie wydaje się trudna, wcale taka być nie musi. Nie oznacza to, że będziecie znać odpowiedzi na wszystkie pytania. Nie musicie :) Jest duża szansa, że dzięki tej rozmowie Wasze dziecko przełamie lęk przed nieznanym i będzie potrafiło odnaleźć się wspólnie ze swoim niepełnosprawnym rówieśnikiem. Warto o to zawalczyć!

Próbujemy podać Wam pewnego rodzaju mini-przewodnik, który być może ułatwi zdrowym dzieciom zawieranie znajomości z niepełnosprawnymi rówieśnikami, a Wy – Rodzice – będziecie mogli z niego korzystać w trakcie luźnej rozmowy na ten temat.

Nazwijmy go „Siedem B” (prezentujemy bowiem siedem punktów, jakim „BYĆ”) :)

Kasia Łukasiewicz

mama Hani (z dziecięcym porażeniem mózgowym)

Ania von Linden

mama Tadeuszka (z autyzmem i epilepsją)

DAMY-RADE.ORG

Różnorodność jest normą...
...nie wyjątkiem!!!

1. Bądź mądry :)

Pamiętaj, że niepełnosprawność kolegi to tylko część jego całości, jako człowieka. Każdy z nas jest inny. Różnimy się od siebie. Mamy inne włosy, kolor skóry, oczu, inaczej się ubieramy. Różnorodność jest normą, a nie wyjątkiem. Akceptuj kolegę za to, kim jest, a nie jak wygląda. Pamiętaj, że niepełnosprawność nie jest zaraźliwa! Dowiedz się jak najwięcej o koleżce, jego możliwościach oraz ograniczeniach. Pamiętaj, że mowa nie jest jedynym sposobem komunikacji. Są też inne. Nie bój się zadawać pytań. Proś dorosłych o wyjaśnienie rzeczy, których nie rozumiesz. Koniecznie witaj się z kolegą i nawet jeśli nie usłyszysz odpowiedzi, to warto podać rękę, choćby delikatnie jej dotknąć. Jak Ty byś się czuł, gdyby pominięto Cię przy przywitaniu?

©2012 different:good.org

DAMY-RADE.ORG

Daję radę...

...z niewielką pomocą moich Przyjaciół

– The Beatles

2. Bądź cierpliwy :)

Niektóre z zachowań kolegi/koleżanki mogą wydawać Ci się dziwne albo denerwujące. Twoje zachowanie też bywa czasem irytujące, prawda? :) Pamiętaj, że nie robi tego celowo. Nie chce Cię denerwować. Czasami potrzebuje dużo więcej czasu, by coś zrobić lub odpowiedzieć. Nie robi tego złośliwie. Jeśli poczujesz się obrażony zachowaniem kolegi, wyjaśnij spokojnie, co Cię uraziło. Porozmawiaj na ten temat z osobą dorosłą, np. jego mamą. Miej odwagę mu o tym powiedzieć. Wszyscy ludzie od czasu do czasu nie są mili, dlaczego miałyby być inaczej z tymi niepełnosprawnymi?

DAMY-RADE.ORG

Wspólna zabawa...

...to ona określa radość dzieciństwa.

3. Bądź otwarty :)

Zaproponuj koledze dołączenie do wspólnej zabawy, nawet jeśli ma to oznaczać tylko bierne przyglądanie się lub nieudolne próby zabawy z jego strony. Pamiętaj, że może mieć ograniczone możliwości ruchowe. Ale - podobnie jak Ty - chce uczestniczyć, patrzeć, brać udział na tyle, na ile potrafi. Też jest dzieckiem i lubi zabawę :) Możesz zaproponować pomoc lub nauczyć zasad. A może masz ochotę przekonać się, jak to jest pojeździć na wózku? Zapytaj, czy możesz. Zauważysz, że wózek nie jest przyrośnięty do osoby. Jest tylko pomocą w poruszaniu się.

DAMY-RADE.ORG

Każde dziecko jest utalentowane...
...trzeba tylko czasu, by to dostrzec.

4. Bądź wrażliwy :)

Spróbuj dowiedzieć się, czym interesuje się kolega. Co lubi? Może jego pasją są robaki? A może uwielbia tańczyć lub rysować? Postaraj się porozmawiać z nim na temat, który go interesuje. Każdy lubi mówić o tym, co sprawia mu przyjemność. Ty też, prawda? Pamiętaj, że jeśli kolega nie mówi, możesz zapytać o to osobę dorosłą, która zna jego upodobania.

DAMY-RADE.ORG

Gap się, gap...
...może zrobię jakąś sztuczkę!

5. Bądź odważny :)

Często osoby niepełnosprawne są wyśmiewane przez innych. Jeśli zauważysz takie zachowanie, zgłoś to osobie dorosłej lub sam spróbuj zareagować słownie. Nikt nie powinien naśmiewać się i obrażać drugiego człowieka. Tym bardziej często bezbronnego. Stań w jego obronie.

FUNDACJA
OSWOIĆ LOS

DAMY-RADE.ORG

Mów do mnie...

...a nie o mnie!

6. Bądź sobą :)

Jeśli nie wiesz, jak się zachować – bądź po prostu sobą. Opowiedz koledze o Twoich zainteresowaniach. Co lubisz, czego nie. Pamiętaj: nie ma dwóch takich samych osób. Wzajemna akceptacja to klucz do prawdziwej przyjaźni. Ważne jest, aby zwracać się do kolegi bezpośrednio, nawet jeśli nie mówi. Często mamy tendencję do mówienia do osoby towarzyszącej. To błąd. Jak czułbyś się, gdyby mówiono nie do Ciebie, tylko do Twojej mamy?

DAMY-RADE.ORG

Niepełnosprawność nie jest zaraźliwa...
...ale mój uśmiech TAK!!!

7. Bądźcie wspólnie dziećmi :)

Nie bój się śmiać razem z niepełnosprawnym kolegą/koleżanką. Wspólny śmiech jest budujący, sprawia przyjemność wszystkim. Jest fajny i śmieszny - ważne tylko, żeby obie strony się śmiały, a nie jedna była wyśmiewana.

Mamy nadzieję, że następnym razem, gdy usłyszycie pytanie od swojego dziecka: „Mamo, dlaczego ta dziewczynka jest inna?” to prościej Wam będzie wrócić do tematu, który jest już przegadany i zachęcić dziecko do nawiązania nowego kontaktu :)

I pamiętajcie...

FUNDACJA
OSWOIĆ LOS

Jeśli uczysz się
NIE WYKLUCZAĆ...
...nie musimy rozmawiać o **WŁĄCZANIU!**

DAMY-RADE.ORG

Publikacja bezpłatna przygotowana przez:

Fundacja Oswoic Los
www.oswoic-los.org

Lublin, sierpień 2013